

Esmorzar informatiu del Fòrum Europa - Tribuna Catalunya

Barcelona — Hotel Palace
Dijous, 31 d'octubre de 2019

Voldria començar agraint a la **Mar Alarcón**, fundadora i CEO de SocialCar i vicepresidenta de Foment del Treball, la seva amable presentació. Fa unes setmanes li vaig proposar fer aquesta presentació, també perquè vam tenir l'oportunitat de treballar junts -cadascú en una banda de la taula diferent, però no per això amb posicions enfrontades-, en aquella iniciativa pionera al Parlament de Catalunya al voltant de l'economia col·laborativa. També voldria agrair, com no pot ser d'una altra manera, al **Fòrum Europa — Tribuna Catalunya** per la seva amable invitació i també per organitzar, setmana rere setmana, aquestes trobades que ens permeten transmetre idees i reflexions de forma més reposada, molt més que no pas el que permet fer-ho la tribuna del Parlament o una roda de premsa.

M'hauria agradat centrar la intervenció d'avui en diversos projectes de país. De com estem pensant i treballant la Catalunya del 2030. Però entendran que la situació i el context m'obliguen per ara a focalitzar en allò crucial per poder establir i trobar sortida a una situació anòmala fruit d'haver delegat durant anys fora de la política la gestió d'una reivindicació que és àmplia i transversal a Catalunya: el dret a decidir el nostre futur polític com a nació.

Deia que com a responsable públic de l'economia catalana i com a vicepresident, m'hauria agradat compartir amb vostès projectes i debats estratègics que estem desenvolupant per dibuixar la Catalunya del 2030. I ho fem des d'àmbits i perspectives ben diverses, preguntant-nos, per exemple, com podem connectar aquesta gran ciutat global que és Barcelona amb tot el seu entorn metropolità, de forma més eficient i amb el conjunt del país, mitjançant el ferrocarril de passatgers amb un temps competitiu; o què farem davant la fi de les concessions dels peatges que tindrem els propers anys; o quines accions hem de fer per generar el revulsiu necessari en tantes comarques del país per fer front al despoblament i l'empobriment de moltes d'elles.

Són qüestions importants, que ens preocupen i ens ocupen molt de temps, com la necessitat d'impulsar la recerca i el desenvolupament encara més, a través, per exemple, d'instruments com l'Institut Català de Finances, fomentant encara més els fons de capital risc. I en el camí, de consolidar-se com a banc públic de promoció de Catalunya, poder anar constituint aquest fons nacional per a la innovació, com tenen altres països que han tingut models d'èxit en aquest àmbit de desenvolupament de *start-ups* i amb aquest mirall d'aquest fons nacional per a la innovació, amb l'experiència, per exemple, del fons Yosma, vinculat al govern israelià.

I això ho hem de fer atenent, alhora, àmbits del benestar que també tenen una dimensió econòmica de primer ordre. Avui, Catalunya està en condicions de ser la líder mundial de la lluita contra el càncer, gràcies a la nostra xarxa d'hospitals públics de referència, d'universitats i de centres de recerca. I aquesta és una decisió estratègica que hem de prendre des del sector públic. Que pot ser motor d'innovació, que ha de ser motor d'innovació. Els motors d'innovació, en alguns països estan en la indústria militar, la nostra és la indústria de la vida, la indústria de la salut des del sector públic. Per tant, aquesta també és una excel·lent.

I tots aquests reptes els hem de fer avançant en un sistema econòmic al servei de les persones, al servei del bé comú. I això passa, entre d'altres, per la disminució de la

pobresa amb programes com la Renda Garantida de Ciutadania que va impulsar la consellera Bassa o l'establiment d'un Salari Mínim català de referència, imprescindible per reduir la bretxa de la desigualtat que a més de terriblement injusta, provoca una pèrdua d'oportunitats i esdevé una font de conflictes i d'inseguretat.

Totes aquestes qüestions i moltes d'altres les anirem treballant i compartint els propers mesos. Amb alguns de vostès n'hem parlat i més que n'haurem de parlar. Però com els deia, l'actualitat impera, i avui pertoca parlar de com construïm un espai de negociació que, sincerament, crec **imprescindible** si volem sortir de l'actual atzucac. Un espai de negociació que crec que és **inevitable** si escoltem la ciutadania de Catalunya.

Construir aquest espai de diàleg i negociació és l'objectiu de la meva intervenció d'avui, com vaig fer just avui fa una setmana des de la capital de l'Estat. Perquè, definitivament, ara és l'hora de la política. I si la política és l'art de saber arribar a acords amb aquell amb qui discrepes, l'única via que conec per fer política és el diàleg però, sobretot, la negociació.

Això no serà fàcil, serà difícil, venim d'un problema que no es resol de la nit al dia. Però també és cert que el que fa uns mesos era possible, avançar, avui malauradament és molt més complicat. A la primavera teníem a davant un PSOE i un president del Govern que feia campanya contra un possible govern del PP i C's amb el concurs de l'extrema dreta. I avui ens trobem un PSOE i un candidat a la presidència del Govern que fa uns mesos estava disposat a parlar amb l'independentisme que va fer possible la caiguda de Rajoy, la configuració d'un govern que afrontés el conflicte de l'Estat amb Catalunya amb voluntat de resoldre'l. I avui ens trobem una altra cara molt diferent: un PSOE i un candidat, Pedro Sánchez, més nacionalista que mai, més nacionalista espanyol que mai.

Aquesta tardor, **tenim al davant un Pedro Sánchez que sembla que necessiti alimentar el conflicte amb Catalunya per justificar una gran coalició, explícita o de facto, amb el Partit Popular** de Pablo Casado. Un candidat, des del meu punt de vista, mogut excessivament pel càlcul electoral, que vol tornar a la comoditat del bipartidisme, malgrat que això signifiqui donar una nova oportunitat a la ultradreta en aquestes eleccions en què els sondejos indiquen que per la negativa de formar un govern progressista, en què l'independentisme podria ser part de les solucions en l'àmbit parlamentari, acabi havent-hi un augment dels escons de l'ultradreta. Un Pedro Sánchez que, des del meu punt de vista, està optant avui per cronificar el conflicte amb Catalunya enlloc de buscar una solució.

I fa setmanes que ho diem, fa setmanes que ho dic. **Si no parlem ara, en aquest moment greu, en aquesta hora greu, quan ho farem?** Si no parlem els governs de Catalunya i de l'Estat, qui ho ha de fer? El problema el tenim ara i aquí, no podem esperar a resoldre'l d'aquí uns mesos ni d'aquí uns anys. Com més tardem a resoldre'l i afrontar-lo, a obrir aquest diàleg i aquesta negociació, serà més enquistat i més greu. Haurà produït més dolor i més frustració. Per això crec que no podem defugir la nostra responsabilitat i ens pertoca afrontar-la, assumint tots els costos que comporta.

L'intercanvi d'opinions, de punts de vista, la confrontació de projectes, la dialèctica entre visions polítiques diferents és la principal eina que tenen les democràcies per resoldre els problemes. Diguem-ho clar, que despenyi el telèfon a qui li pertoca despenjar el telèfon. Utilitzem la paraula i el diàleg sense temor. A ningú li hauria de fer por una cosa tan simple i quotidiana com parlar. Cadascú des de la seva legítima

posició ideològica. Perquè, parlar no és un símptoma de debilitat. Dialogar no és un símptoma d'afrontar els problemes des de la feblesa, sinó que és la possibilitat d'arribar a solucions des de la fortalesa de les pròpies conviccions. I, és evident que el diàleg no està enemistat, no és incompatible amb la fermesa de les conviccions, de les legítimes posicions ideològiques. La meua és molt clara: **Vull un país més just i més pròsper. I estic convençut que això només serà possible amb la independència de Catalunya.**

Seure i parlar, deia. I això, d'entrada, no vol dir necessàriament arribar a cap acord en els inicis del diàleg i la negociació. Però és necessari fer el primer pas, si hi ha voluntat de resoldre el conflicte. Seure i parlar, ho diuen també, en bona part, les mobilitzacions d'aquests dies al carrer, *sit and talk*. Perquè reconèixer a qui no pensa com tu és un acte de fortalesa, no de debilitat, no de feblesa estratègica. **Qui renuncia a tenir interlocutors, renuncia a fer política. I, si no hi ha política, només queda la imposició i l'autoritarisme.**

Abans d'aprofundir en quins són els camins per construir aquest diàleg i aquesta negociació, aquesta sortida política, permeteu-me plantejar el meu **diagnòstic** d'on crec que ens trobem en aquest moment. Ho faré breument i amb l'únic objectiu de contribuir a fomentar el debat que tindrem després.

Catalunya ha viscut els últims anys immersa en **dues crisis** simultànies sense precedents: d'una banda, una **gran recessió** a nivell global iniciada el 2007, que va posar en qüestió el sistema financer mundial, que ha tingut un impacte sobre les finances públiques i sobre el benestar dels ciutadans que avui encara no ha desaparegut per a àmplies capes de la nostra població. I de l'altra, tota una **crisi institucional** marcada per una tendència **recentralitzadora de l'Estat** que és la sentència que fa fracassar l'Estatut de 2006 i en bona part explica l'inici d'un procés d'independència que veiem com a irreversible.

Avui, com a vicepresident del govern i titular del departament d'Economia i Hisenda, m'agradaria poder-me centrar en altres qüestions que també estan sobre la taula i que no podem afrontar des del Govern de la Generalitat de Catalunya ni des del Govern de l'Estat si no aconseguim un marc de diàleg polític que doni una certa estabilitat i que permeti que els conflictes polítics es resolguin políticament. Tenim molts reptes.

Els **reptes industrials** del món occidental com la digitalització, la robotització i els canvis que s'estan produint en les cadenes globals de producció i distribució. O, per exemple, la **batalla tecnològica entre els Estats Units i la Xina** per veure qui té l'hegemonia tecnològica i, de retruc, l'hegemonia econòmica, financera i política dels propers anys. O també, quin ha estat el model amb el qual **Catalunya ha sortit de la crisi** i com s'ha ressituat en el si de l'economia internacional. Una economia, la catalana, que es veurà condicionada per una crisi climàtica que ja tenim aquí, que no és un problema de futur sinó que és una crisi de present. Un fenomen d'enorme complexitat, però que no hauríem de veure com una càrrega o dificultat la resposta, sinó com una oportunitat per fer una transformació productiva, de consum i de forma de vida, com una oportunitat per millorar com a societat.

Però l'actualitat obliga, i com comprendran, el pes de la meua intervenció serà sobre la crisi política i institucional, que avui encara està pendent de resoldre i que, de manera molt més greu, corre el risc d'enquistar-se, de cronificar-se. I això no és bo ni per a Catalunya ni per a l'Estat espanyol, ni per a cap projecte polític que es vulgui desenvolupar en democràcia.

Abans voldria fer un apunt econòmic per posar en valor la capacitat del país, de les institucions de Catalunya, de la Generalitat, dels ens locals, de **combatre la crisi amb força èxit, malgrat els condicionants i malgrat el procés de recentralització impulsat per l'Estat.**

Avui, l'economia catalana es mostra resilient i es manté dinàmica en el marc de la zona euro, tot i que en un entorn internacional menys favorable que ens posa molts més reptes. Podem veure això a través d'algunes grans xifres que cito molt ràpidament. Només a tall d'exemple:

- En els últims anys, especialment des de l'inici de la recuperació el darrer trimestre del 2013, el PIB ha crescut per sobre de la mitjana de l'Estat i, en tot aquest període, amb taxes molt superiors a l'eurozona. El 2015 i 2016 gairebé vam doblar la mitjana de creixement de l'eurozona, i a tancament del 2018 ens situem amb una mitjana de creixement del PIB a Catalunya del 2,6%, mentre a l'eurozona va ser l'1,9%.
- L'obertura a l'exterior ha estat fonamental. Les exportacions, anys rere any, han batut rècords en termes absoluts. La gran característica de l'economia catalana post recessió és la seva major obertura comercial i econòmica. Excepcional, amb una estructura més diversificada, tant en productes com en geografies, i amb un major pes del comerç amb l'estranger. I avui, tot i la conjuntura de desacceleració de l'economia global i, en singular, de les economies centrals motors d'Europa, les exportacions continuen creixent. L'última dada disponible ho corrobora: un creixement del 2,1% interanual fins a l'agost.
- Tenim una economia molt més equilibrada que abans de la gran recessió. A l'últim any, tots els sectors productius —a excepció de l'agricultura— han fet una contribució positiva al creixement econòmic. I tant la demanda interna com l'externa, han contribuït positivament al creixement.
- I la millora de les finances públiques ha estat notable —la dels ajuntaments condicionats per una regla de la despesa que avui tenalla la seva capacitat de desenvolupar molts projectes, però també la de la Generalitat. Quan Oriol Junqueras va ser nomenat vicepresident i conseller d'Economia i Hisenda, va heretar un dèficit de la Generalitat de l'1,9% del PIB i l'últim exercici l'hem tancat en un 0,44%, el que suposa una reducció d'uns 2.900 milions d'euros, acompanyat d'una recuperació de la despesa corrent fins a nivells previs a la crisi econòmica.
- Finalment, la taxa d'atur s'ha reduït fins a situar-se en un 10,9%, per sota de la mitjana estatal, però encara massa alta pel model de país que volem.

I aquest, precisament, és un bon exemple que si bé les dades macroeconòmiques, en termes generals, mostren una bona salut de l'economia, si ampliem el prisma veurem que hi ha importants alarmes que és el nostre deure atendre. Perquè **potser hem sortit de la crisi en termes globals, però la recuperació no ha arribat a tothom per igual.** I mentre hi hagi una sola persona a Catalunya que visqui amb precarietat i amb pobresa, no hi haurà recuperació per a tothom. Només a tall d'exemple, tenim un 27,7% de joves menors de 24 anys a l'atur, i un 23,1% de població estrangera no

comunitària. Per no parlar de la concentració de l'atur de llarga durada en sectors molt vulnerables de la societat.

Però no només és una qüestió d'atur, sinó de qualitat del treball, perquè si bé és cert que hem creat ocupació, massa sovint el treball creat és massa precari i amb una temporalitat que sembla que ha vingut per quedar-se. Només una petita mostra. El percentatge de persones que treballen a temps parcial i que podrien treballar a jornada completa és del 48,3%. Una de cada dues persones que tenen un contracte de treball a temps parcial, el té involuntàriament perquè el voldria tenir a temps complert. Malgrat que és la taxa més baixa des del 2011, és un signe de la precarietat dels nostres temps que no ens ha de portar a la resignació, sinó que hem de combatre.

Per tot això, no ens hauria de sorprendre que malgrat la recuperació, la taxa de risc de pobresa ha crescut situant-se en el 21,3%, que la pobresa relativa augmenta malgrat que l'absoluta disminueix, i que la taxa de risc de pobresa en gent que està treballant està arribant al seu màxim des de 2013 (14,4%).

I és que a ningú se li ha d'escapar que de la crisi econòmica n'hem sortit — principalment, no únicament, però fonamentalment gràcies a una contenció dels salaris. Per dir-ho clar, gràcies a una devaluació salarial. Hem guanyat competitivitat a través de reduir els costos laborals. Per tant, una devaluació salarial en tota regla que ha substituït les devaluacions monetàries com a mecanisme de sortida de la crisi.

Guanyar competitivitat a base de devaluar els salaris, a base de fer més barat el factor treball, no pot ser la pauta de resposta de la nostra economia a les futures crisis econòmiques que, en una economia com la capitalista, són cícliques. **Els cicles del capitalisme provocaran noves crisis i no ens podem permetre que la pauta de resposta sigui treballar més barat del que ho venim fent fins ara.** Perquè, en un mercat global, sempre hi haurà algú disposat a devaluar encara més el seu salari, més que no pas nosaltres. I perquè una política d'aquestes característiques va associada al creixement de les desigualtats, que és una conseqüència inacceptable per una economia i una societat que volem vincular a la idea de progrés i sostenibilitat. I perquè créixer globalment en conjunt a costa de ser més desiguals internament és el contrari del nostre model de societat justa i equilibrada amb igualtat d'oportunitats. És el contrari a una visió republicana de com s'han d'organitzar la societat i les institucions.

Alhora, necessitem que el sector públic, que a dia d'avui ja fa una contribució positiva al creixement econòmic, tingui un paper molt més vigorós i dinàmic. A dia d'avui, cal deixar ben clar que **és imprescindible que s'abandonin les polítiques d'austeritat que han marcat la gestió i sortida de la crisi a nivell europeu** perquè no són sostenibles en el temps i perquè ens porten a centrar-nos en la contenció de la despesa corrent i ens obliguen a oblidar pressupostàriament les inversions a mitjà i llarg termini que ens han de permetre guanyar competitivitat. Aquesta setmana s'ha produït el canvi al capdavant del Banc Central Europeu i ha tornat a quedar clar que la política monetària per si sola, encara que sigui moderadament expansiva, és absolutament insuficient.

I fracassa si, en paral·lel, no som capaços de desenvolupar a nivell europeu un programa de despesa i d'inversió pública —algú l'ha volgut batejar com un *New Green Deal*, similar al que es proposa als EUA, que dinamitzi l'economia i alhora ens permeti afrontar les transformacions davant una crisi climàtica que ja estem patint. En aquest sentit, hem d'avançar en la idea de l'estat emprenedor, com actor clau de la innovació i

desenvolupament econòmic, com tantes vegades ha escrit l'economista Mariana Mazzucato. Catalunya ha d'apostar per ser un estat emprenedor.

Tenim instruments per fer-ho, tenim l'Institut Català de Finances per fer d'aquest país un estat al servei de l'economia productiva i no de l'economia especulativa, que pensi en aquest capital pacient, que no busca la rendibilitat a curt sinó el profit a mitjà i a llarg termini, que contribueixi a fomentar el talent, la innovació i el valor afegit d'un teixit empresarial obert al món.

Les restriccions d'ingressos han minat la capacitat de la Generalitat d'avançar en aquest àmbit. Com també és una assignatura pendent a nivell del marc de les regles fiscals europees. Un marc que el ministre Montoro va aplicar com l'alumne més avantatjat a l'Estat espanyol i que la ministra Montero no ha canviat ni una sola coma. Un marc que no és prou contra cíclic i que tampoc ha protegit suficientment la inversió pública. Però també és cert que més enllà de l'arquitectura de la Llei d'estabilitat pressupostària qui falla és l'Estat i la seva manca d'execució del que sí que té pressupostat i no executa.

L'any passat l'Estat va executar només el 57,7% del seu pressupost d'inversions, deixant Catalunya per sota del 10% d'inversions a nivell global i clarament inferior al que representa el nostre PIB en el conjunt de l'Estat; clarament inferior al que representa la nostra capacitat exportadora en relació al conjunt de l'Estat; clarament inferior al que representa la nostra contribució fiscal de treballadors i d'empreses a Catalunya respecte al conjunt de l'Estat; i clarament inferior també al que representa l'ocupació catalana respecte a la població de l'Estat.

Per totes aquestes raons, les polítiques d'austeritat, tal com les hem conegut fins ara, així com els reiterats incompliments financers i d'inversió de l'Estat, avui són una amenaça pel creixement futur.

No em vull estendre més en aquest àmbit econòmic i financer. **Catalunya és obvi que ha aconseguit sortir de la crisi en termes globals sense tenir un Estat que jugui al seu favor.** D'exemples en tenim molts. L'episodi dels darrers mesos de com l'Estat ha utilitzat les bestretes de finançament de les comunitats autònomes o la liquidació de l'IVA del 2017 per finançar-se sense interessos a costa dels diners que han d'anar a hospitals, escoles, i serveis públics del nostre país és l'exemple més clar d'aquella màxima del Conde de Romanones: "Tu fes la LOFCA que jo ja l'aplicaré", en termes moderns, "Tu fes la llei que jo ja faré els reglaments", és el que avui està passant i ens situa en un incompliment flagrant del sistema de finançament autonòmic.

Però no només hi ha aquest exemple: les dificultats pel corredor Mediterrani és quelcom ingent per una visió purament nacionalista espanyola del Govern de l'Estat; les dificultats de la gestió de l'aeroport o rodalies són exemples d'aquesta visió que aplica l'Estat a la gestió de les finances autonòmiques. I tal i com ha evolucionat la crisi institucional, **Catalunya tindrà moltes més dificultats a l'hora de fer front a un escenari de desacceleració si no disposa dels instruments d'estat per sortir-se'n.**

I això entronca, directament, amb la crisi institucional que viu l'Estat espanyol, marcada per un procés recentralitzador que ha abocat a Catalunya a iniciar el procés d'independència. Aquella època daurada d'algunes capçaleres del pont aeri s'ha acabat. La llotja del «peix al cove» fa temps que està tancada i buida. Fa una setmana ho vaig dir ben clar a Madrid: per a una gran majoria de catalans **l'autonomisme ha**

mort i no l'hem matat nosaltres. Ho ha fet el procés recentralitzador pensat per l'Estat i executat per un Tribunal Constitucional que marca, cada dia, els límits de l'autonomia —tal com a la dècada de 1980 ho va fer la LOAPA— i la darrera mostra és la suspensió del Pla d'Acció Exterior de la Generalitat que vam conèixer ahir i que entra en l'absurd de prohibir a la Generalitat coordinar-se entre sí mateixa, entre els propis departaments i, evidentment, una acció exterior que amb el conseller Bosch al capdavant no deixarem de fer i que continuarem endavant.

L'exemple més gràfic d'aquesta recentralització, d'aquesta relectura dels límits del marc autonòmic que suposen per a aquella gent que va confiar en la Constitució com el marc de desenvolupament de drets i llibertats que suposa per a aquella gent el trencament del pacte constitucional no per als independentistes que mai hem confiat, sinó per a aquella gent que ha transitat avui cap a l'independentisme, però que prèviament havia confiat en la Constitució com un marc de desenvolupament de l'autogovern, el darrer exemple en tenim en el marc de la **sentència que no és sobre l'Estatut, sinó contra l'Estatut**, i en la reforma de la Constitució per la porta del darrere, en 24 hores, incidint en l'article 155 de 2011, i la tenim també amb una **Llei d'Estabilitat Pressupostària de 2012 que va significar** la defunció de l'autonomia financera. Un procés que culmina fins a arribar al màxim, amb la **limitació del TC sobre allò que el Parlament de Catalunya pot debatre o no**. Des del 1989 que el Parlament ha votat, reafirmant la no renúncia al dret a l'autodeterminació de Catalunya i mai, fins ara, el Tribunal Constitucional havia dit res. Mai fins que som majoria. Aquest és un **exemple clarificador dels nous límits d'un estat de les autonomies on és impossible que una societat diversa, plural, avançada i moderna com la catalana hi trobi el seu encaix**.

Durant molt de temps, el catalanisme ha volgut reformar l'Estat. Buscar una transformació que permetés l'acomodació de Catalunya. Però la resposta de l'Estat sempre ha estat un No. I no només això. Mai hi ha hagut una contraproposta. No hi ha hagut alternativa. I d'exemples en podem posar molts. I si algú en té algun dubte que miri com aquesta setmana la plurinacionalitat i el federalisme apareix i desapareix de programes electorals.

Aquesta és una constatació més de què el model de l'Estat és inamovible. Que l'Estat és irreformable. Per això el camí cap a la independència és irreversible. Per això és inevitable. Cada vegada són més els ciutadans i ciutadanes de Catalunya —que amb independència del nostre origen, de la llengua que parlen, de la nostra condició socio-econòmica_ tenim clar que l'únic projecte que té l'Estat per Catalunya és la unitat d'Espanya, amb un procés recentralitzador encobert que tot apunta que anirà a més.

Per tot això, **la República catalana que proposem, aquest projecte que el meu partit, però també moltes altres forces avui tenim per bandera, és l'única alternativa plausible a dia d'avui per a tots aquells que vulguem construir una societat catalana millor**, més justa, i moguda per la recerca de l'equitat i la igualtat d'oportunitats. Una societat de drets i llibertats, amb una ciutadania amb un fort compromís cívic i social. Amb aquella virtut cívica de la qual Maurizio Vilorio, el gran teòric del republicanisme, en parla. Un estat independent que no va en contra de ningú i on tot el món ha de ser benvingut. Un model República per garantir al cohesió social, l'estat del benestar i la prosperitat de tots. Una economia al servei de les persones guiada per la recerca del bé comú. I una comunitat política que es reconeix a si mateixa, que vulgui decidir i administrar el seu futur en llibertat.

Aquesta és la força de l'independentisme majoritari. La seva voluntat de progressar i avançar a través d'una **adscripció nacional moderna**, que no viu de reminiscències històriques, en què el projecte no és allò que vam ser, sinó la fortalesa de la construcció d'allò que volem ser, **d'un projecte futur compartit**. Si no fos així, ningú entendria que l'independentisme creix en el moment en què a Catalunya es parlen més llengües, hi ha més cultures pròpies i la màxima diversitat d'orígens.

Davant d'aquesta proposta, l'Estat ha estat incapaç de presentar una alternativa. Bé, de fet només una: l'aplicació del Codi Penal envers unes idees d'inqüestionable tradició democràtica i inqüestionable tradició pacífica. Un projecte de futur compartit, de lliure adscripció, enfront a un projecte de present imposat. Aquesta és la dicotomia que avui viu Catalunya. I és precisament la incapacitat de l'Estat de fer una proposta, per minsa i poca ambiciosa que sigui, el que ha contribuït a que **l'independentisme passi de ser un moviment polític marginal a la dècada de 1980 i 1990 a aglutinar avui una majoria que va camí de convertir-se en una hegemònica a curt termini**.

La sentència del procés només fa que aguditzar aquest distanciament entre el projecte de Catalunya i el de l'Estat espanyol. Carme Forcadell, Oriol Junqueras, Jordi Turull, Raül Romeva, Dolors Bassa, Joaquim Forn, Josep Rull, Jordi Sànchez i Jordi Cuixart només volien —i només volen— resoldre aquest conflicte polític votant, democràticament, pacíficament. I resoldre els conflictes votant no pot ser un delictes, ni organitzar un referèndum està tipificat com a delictes en el Codi Penal. De fet, es va despenalitzar l'any 2005 . Perquè l'independentisme és una qüestió política, no és un problema d'ordre públic. Per això **una immensa majoria de la societat catalana —sigui o no sigui independentista— està indignada i s'enerva davant d'una sentència que només pot ser qualificada com injusta i terriblement dura**.

La Carme, l'Oriol, en Raül, la Dolors, en Quim, en Josep i els tres Jordis estan tancats perquè **no han pogut tancar a la presó els 2.300.000 persones que van votar l'1 d'Octubre**. És una sentència que busca silenciar a l'independentisme i que només és la primera de moltes, malauradament, perquè encara tenim persones pendents de judici per la celebració de l'1 d'octubre. I busca silenciar. I ho dic amb aquesta rotunditat perquè el posicionament del president en funcions de l'Estat espanyol sobre aquesta sentència, el mateix dia que es va donar a conèixer, va ser per dir que l'independentisme havia fracassat. Doncs ho veurem a les urnes el proper 10 de novembre i estic convençut que les urnes desmentiran el que va dir el president en funcions del Govern de l'Estat.

Estic convençut que el 10N el crit de llibertat serà eixordador i que serà una resposta àmplia de país. Els han tancat a la presó per votar i el vot del 10-N també serà un acte de protesta, clar, contundent i inequívoc, contra la sentència, contra aquells que han tancat a la presó a persones de pau, demòcrates de pedra picada, per donar veu a la ciutadania. **El vot del 10-N esdevé, més que mai, un crit a favor de la llibertat**. Els vots del conjunt de l'independentisme, però no només els d'un sol partit, sinó els del conjunt de l'independentisme.

Condemnar la democràcia, com fa la sentència, contribueix a **consolidar un nou consens de país**. Segurament, a algú no li agradarà, però la realitat avui és que 3 de cada 4 catalans aposten pel diàleg a l'hora de buscar una sortida al conflicte entre Catalunya i l'Estat; i gairebé 7 de cada 10 consideren injusta la presó i defensen la celebració d'un referèndum per decidir el futur polític de Catalunya. Són dades del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) d'abans de l'estiu, prèvies a una sentència, però que

estic convençut que de ben segur ha reforçat el compromís democràtic de la ciutadania de Catalunya.

Davant d'aquestes dades, **difícilment algú pot arribar a afirmar que ens trobem davant d'un conflicte entre catalans.** A l'hora de defensar el diàleg com a via per resoldre els conflictes, Catalunya és un sol poble. A l'hora de defensar els drets i les llibertats democràtiques, Catalunya és un sol poble. I a l'hora de defensar que ens hem guanyat el dret a decidir el nostre futur polític com a país, Catalunya demostra que és un sol poble.

Un sol poble entorn el diàleg, l'amnistia i l'autodeterminació. Amb tota la nostra diversitat i pluralitat. Però de nou i com sempre, un sol poble fort, cohesionat i amb ganes de construir conjuntament un futur compartit, amb el consens del diàleg, de l'amnistia i de l'autodeterminació. Aquests tres elements han d'estar presents en qualsevol acord. I qualsevol acord que no contempli aquestes tres elements —que són indissociables, que són indestriables—, només generarà més frustració i no permetrà resoldre el conflicte que tenim a sobre la taula.

És dins d'aquesta lògica que vaig proposar una **taula de diàleg**, sense condicions prèvies, sense vetos, amb l'Estat. Una taula per buscar una solució política i democràtica que, des del meu punt de vista, s'ha d'estructurar a partir dels següents quatre punts:

- **En primer lloc, reconeixement de les parts.** Si Pedro Sánchez vol solucionar el conflicte, no pot seguir ignorant als independentistes catalans. Li agradi o no, l'independentisme és qui governa avui la Generalitat de Catalunya. Els independentistes som els que, amb Oriol Junqueras i Gabriel Rufián al capdavant, vam guanyar les eleccions al Congrés de Diputats del passat 28 d'abril. L'independentisme és el que va guanyar les eleccions municipals i les eleccions europees. Aquesta és la realitat. No té cap mena de sentit que després d'una sentència de fort impacte polític, que ha generat una onada d'indignació, el president del Govern espanyol es reuneixi amb tothom excepte amb aquells amb qui té el problema polític, excepte amb el Govern de la Generalitat i els partits independentistes. Potser pensa que dialogar és símptoma de debilitat, però per mi, dialogar, parlar, es símptoma de fortalesa de les pròpies conviccions. Perquè quan dialogues has d'estar segur del que penses. Nosaltres n'estem segurs, absolutament convençuts, i per tant esperem a la taula del diàleg.
- **En segon lloc, llibertat per proposar solucions polítiques.** No podem negar qualsevol proposta d'entrada i no es pot negar la proposta d'un referèndum d'autodeterminació, que és el que proposem des de les institucions catalanes, des del Govern per a Catalunya i des del Parlament. Reconeixent que les altres parts han de tenir llibertat per posar les seves propostes. Totes, basades en la democràcia, són legítimes. Hem de poder-les posar totes a sobre de la taula.
- **En tercer lloc, àmplies majories i validació democràtica.** El resultat d'aquest diàleg, d'aquesta negociació, ha d'aglutinar el suport d'una immensa majoria de la societat catalana i articular un sistema de validació democràtica al final d'aquesta negociació. I el millor d'ells és votar, és un referèndum, però estem oberts.

- **I, en quart lloc, seguretat i garanties.** Cal dotar de seguretat jurídica els possibles acords —recordant que en el cas del darrer acord al que va arribar Catalunya amb l'Estat, l'Estatut, fruit d'un grans consens intern a Catalunya, la seva seguretat política va saltar pels aires— i, alhora, establir mecanismes de garantia del seu compliment.

Crec que aquesta taula és fermament l'eina que ens ha de permetre resoldre el conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol. Tenim un punt de partida: fa un any, els dos Governos vam fer una declaració conjunta, la **Declaració de Pedralbes**. Vam ser capaços d'avançar a través de la negociació política. Un avanç que es va veure frenat quan es va anunciar una manifestació de la dreta espanyolista i l'ultradreta a la plaça de Colón de Madrid que va espantar el PSOE. Però des de la por no es poden governar projectes de futur. La por paralitza. Es governa des del coratge d'afrontar els conflictes per buscar solucions, prenent riscos i sortint dels respectius àmbits de comoditat.

Sóc conscient que no és fàcil fer aquest pas, per cap de les parts, i menys en un context electoral com l'actual. Però el govern de l'Estat hauria de veure que **com més tardí a abordar democràticament aquets conflicte, com més tardí a acceptar seure a negociar, més fort serà l'independentisme**. Perquè estic convençut que el 10 de novembre Catalunya desbordarà democràticament el projecte polític de l'Estat i donarà una lliçó de democràcia amb una victòria rotunda, clara i contundent del conjunt de forces que defensem el diàleg, l'amnistia i l'autodeterminació.

Pedro Sánchez no ha tingut por de posar les urnes malgrat el risc que això suposi donar una segona oportunitat a la dreta espanyolista i a la ultradreta. Per tant, irresponsabilitat de tornar a posar les urnes, tirar els daus, però també absoluta por, "urnafòbia", quan es tracta de resoldre el conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol. Hem vist com el partit socialista de Catalunya, en el seu passat, havia estat capaç de defensar un referèndum pactat quan estava a l'oposició i manava el Partit Popular, però que avui aquesta proposta s'amaga quan realment es podria fer possible. Per tant, **la resposta a la sentència no pot ser una victòria de l'immobilisme, una victòria del partit socialista a Catalunya el 10 de novembre**.

El 10N no poden guanyar a Catalunya aquells que han donat una nova oportunitat a la ultradreta, que han renunciat a fer un govern de progrés, que l'única cosa que han fet és donar aixopluc a les demandes dels representants d'aquells que volen que res canviï, que volen que tot continuï igual, inalterable. Aquells que impedeixen fer una proposta política per fer front al conflicte entre Catalunya i l'Estat. Aquells que a dia d'avui ja treballen per una gran coalició entre el partit popular i partit socialista —per activa o per passiva— es pot produir després de les eleccions.

El perill ja no és un acord entre PP, C's i el suport extern de VOX. El perill d'avui és un intent de tancament d'una gran coalició entre el partit socialista i el PP i els seus companys de l'ultradreta. **El perill real és un acord entre el PSOE i el PP per salvaguardar un Règim del 78** que ja ha caducat, Catalunya no pot ser l'excusa per justificar aquest acord entre el PSOE i el PP. Aquesta gran coalició. Avui, **Pedro Sánchez necessita tensar el conflicte amb Catalunya per justificar el pacte que desitja amb el PP**.

Què triarà després del 10 de novembre? Un govern amb el PP o una taula de diàleg amb Catalunya? Què triarà, resoldre o agreujar el conflicte que tenim? Continuarà pel camí de la repressió o prendrà decididament la via de la

democràcia? Quin Pedro Sánchez ens trobarem? Aquell que amenaça amb el 155 o aquell que està disposat a obrir-se a parlar i a dialogar que vam fer conjuntament el comunicat de Pedralbes? Avui, no tinc cap dubte que el que ens estem trobant, i a les portades d'avui em remeto, és que ens trobem amb el que amenaça amb el 155, que advoca per la repressió, i que necessita, potser, pensant bé, per pura supervivència electoral, enquistar el conflicte i que es troba còmode governant amb el suport del PP.

Per tot això és necessari, és imprescindible un resultat històric de l'independentisme en aquestes properes eleccions. És l'única manera de forçar al Partit socialista a seure a la taula de negociació política. I perquè davant el risc que Sánchez triï governar amb el PP, necessitarem un baluard fort i contundent contra els atacs i l'agressivitat d'un Govern construït en contra dels interessos de Catalunya, en contra d'una solució política a Catalunya.

Aquestes eleccions també van d'això: d'una gran coalició contra Catalunya o d'un independentisme fort, capaç de fer avenços reals cap a la negociació política, cap a la fi de la repressió, cap a l'amnistia, cap a un referèndum d'autodeterminació, que és imprescindible i inevitable per resoldre el conflicte entre l'Estat i Catalunya.

Aquesta nit comença una campanya electoral atípica. Una de tantes atípiques que hem viscut en els darrers anys. Però aquesta ho és especialment perquè és la primera després de la sentència contra els companys i companyes que van fer possible l'1 d'octubre. I lluny de desanimar-nos, la sentència ens ha de donar la força necessària per renovar-la per dir que els que som lliures no tenim dret a caure en el desànim, que ens toca perseverar i persistir. Hem de demostrar que la llibertat no es pot empresonar. Cal que estiguem a l'alçada del moment històric. A l'alçada d'**Oriol Junqueras**, i de la resta de represaliats, que estan profundament orgullosos d'estar a la presó si és per posar les urnes de l'1 d'octubre. Fem que **el 10 de novembre tots ells estiguin profundament orgullosos de la resposta a les urnes del poble de Catalunya a una sentència injusta, a través d'una victòria incontestable de l'independentisme.**

Mai havíem tingut tants diputats independentistes a Madrid. I si volem forçar el PSOE a negociar, de la mateixa manera que el 28 d'abril vam para els peus a l'ultradreta, cal tornar-hi i cal ser-hi més forts encara. La millor resposta a la sentència és forçar a l'Estat a seure i negociar. **Ser tan forts que l'Estat es vegi obligat a seure i parlar d'amnistia i d'autodeterminació. I això només ho aconseguirem amb un resultat històric de l'independentisme.**

Aquest és la nostra tasca, el nostre camí i el nostre compromís.

Moltes gràcies.